

Ústav dějin umění, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Jan Binder, Tzv. Bítovská madona – otázka datace a slohové provenience

Bakalářská práce 2013

Jan Binder si jako téma své bakalářské práce zvolil plastiku tzv. Bítovské madony, které rozhodně nepatří k nejsnadnějším. Nejenže k němu chybí jakékoli písemné prameny, ale i dílo samo je svým provedením velmi neurčité a obtížně zařaditelné. O jeho komplikovanosti svědčí i řídká pozornost, kterou mu historikové umění věnovali. Při absenci přímých pramenů autor správně přistoupil k dílu pokud možno ve velmi širokém kontextu: svou práci začal představením prostředí, do něž bylo původně určeno, kde uvažuje o dvou možných lokalitách, a totiž hradní kapli P. Marie, případně o nedalekém, dnes zaniklém objektu kaple Nejsvětější Trojice. Na závěr této části text se rozhodl hledat původní umístění sochy v mariánské kapli, ale tuto lokaci nezdůvodňuje příliš přesvědčivě a spíše se zdá, že zde bylo přání otcem myšlenky. Ve druhé části práce autor analyzuje samotné dílo, provádí její formální rozbor i ikonografickou analýzu, přičemž, podle mého názoru správně, nachází odpovídající analogie v reliéfu s trůnicí Madonou z kláštera sv. Jiří na Pražském hradě. Zajímavá je také hypotéza spojující vznik díla s osobou Přemysla Otakara, ale tato myšlenka by měla být doložena nalezením obdobných donátorských aktivit panovníka. Ve snaze o komplexní zpracování díla je zajímavou částí práce i kapitola pojednávající o jeho restaurování, kde je podle mého názoru ještě nevyužit potenciál v podobě hispanizující polychromie díla ze 30. let 17. století. Opět bych zde doporučoval hledání obdobně v 17. století upravených děl a úvahu o přístupu ke středověkým uměleckým dílům na počátku baroka.

Autor si zvolil téma nelehké, na první pohled téměř „beznadějné“, ale přístup, který k němu zvolil, byl pravděpodobně jedinou možnou badatelskou cestou, i když v některých momentech ne zcela dokončenou. Vzhledem k těmto skutečnostem a občasným chybám v poznámkovém aparátu práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře.

PhDr. Michal Šroněk, CSc.

6. 6. 2013

